

Organizační informace k seminářům

Náplň a cíl semináře

Seminář je zaměřen na praktické využití širokého spektra moderních dokumentačních a průzkumových metod, aplikovaných na konkrétní lidové stavební památky. Praktický seminář je doplněn o přednášky odborníků na danou problematiku a následnou diskusi. Výstupem ze semináře bude příkladová dokumentace konkrétních památek, využívající nejmodernější digitální metody a technologie. Praktická dokumentační činnost je zaměřena na konkrétní historické lidové stavby - roubený dům č. p. 2 v Trstěnici, roubený výměnek č. p. 97 v Čisté a roubenou polygonální stodolu č. p. 97 v Čisté. Stavby představují unikátní ucelenou skupinu objektů regionální architektury, kterou kromě vysoké uměleckohistorické hodnoty spojuje špatný stav zachování a bezprostředně hrozící zánik. Seminář je realizován v rámci projektu Záchrana a prezentace lidového kulturního dědictví Českomoravského pomezí. Účast na semináři je určena zejména pracovníkům v oblasti památkové péče, studentům a absolventům vysokých škol v oborech architektury, historie umění, restaurování, památkové péče a dále muzejním pracovníkům a zájemcům z široké odborné veřejnosti.

Program semináře

Praktická část semináře bude probíhat v termínu 7. - 10. července mezi 15 - 17 hodinou v areálu usedlosti č. p. 2 v Trstěnici a usedlosti č. p. 97 v Čisté. Účast na praktické části semináře je možná pouze formou předem registrovaných komentovaných prohlídek (viz přiložená přihláška), při kterých bude možné navštívit památky a shlédnout průběh průzkumu a dokumentace památek v praxi. Na praktické semináře budou navazovat mezi 18 a 20 hodinou přednášky odborníků, zaměřené na praktickou aplikaci moderních metod a technologií dokumentace lidových stavebních památek. Přednášky budou probíhat v prostorách bývalé školy - kulturního domu v obci Chmelík. Ve středu 8. července je pro předem registrované zájemce připravena komentovaná prohlídka staveb pod vedením prof. Jiřího Škabrady. Kapacita účastníků na praktické části semináře a komentované prohlídce je omezena.

Cyklus praktických seminářů

7. - 10. července, 15 - 17 hodin, usedlost č. p. 2 v Trstěnici a č. p. 97 v Čisté

- 3D laserové skenování staveb a jejich interiérů
- 3D skenování drobných architektonických detailů a reliktů pyrotechnologických zařízení
- průzkum stavebních konstrukcí a zednívků pomocí termokamery
- kresebná stavební dokumentace a geodetické zaměrování staveb
- dokumentace stavebních a konstrukčních prvků staveb z hlediska stavebně-historického vývoje a použitých materiálů
- archeologický terénní průzkum interiéru roubené stavby
- dendrochronologický průzkum roubených konstrukcí staveb
- diagnostické metody studia mechanických vlastností roubených konstrukcí

7. - 10. července 2015 / Čistá, Trstěnice a Chmelík u Litomyšle

Cyklus odborných přednášek

18 - 20 hodin, kulturní dům v obci Chmelík

7. července - Lidová architektura Českomoravského pomezí

Prof. Ing. arch. Jiří Škabrada, CSc., Ústav historických věd FF Univerzity Pardubice

V rámci přednášky budou posluchači seznámeni s různými stavebními typy a vývojem lidové architektury na území Českomoravského pomezí. Přednáška bude dále zaměřena na popis stavebně historického vývoje, stavebních konstrukcí a materiálů konkrétních lidových staveb.

8. července - 3D skenování a termografie architektonických památek

Mgr. David Skalický, Centrum dokumentace a digitalizace kulturního dědictví

Přednáška seznámí posluchače s aplikací moderních metod 3D skenování v památkové péči a na praktických příkladech budou prezentovány možnosti a výsledky optických a laserových 3D skenerů. Přednáška bude doplněna o prezentaci metody termografie při nedestruktivním studiu přestaveb, zazdívek a doplňků komplikovaných architektonických památek.

9. července - 3D laserové skenování architektonických stavebních památek

Ing. Michal Pavlík, Gefos a.s.

Přednáška je věnována metodě 3D laserového skenování používané při dokumentaci celých stavebních památek z exteriéru i interiéru. Posluchači budou seznámeni s principem a širokými možnostmi 3D laserového skenování, prezentovaných na praktických výstupech dokumentační činnosti v oblasti stavebnictví a památkové péče.

10. července

Dendrochronologický průzkum roubených konstrukcí stavebních památek

Ing. Tomáš Kyncl, dendrochronologická laboratoř

Přednáška seznámí posluchače s využitím metody dendrochronologie při datování dřevěných konstrukčních prvků historických objektů (krovy, stropní trámy, roubené stavby atd.). Zároveň budou v rámci přednášky prezentovány i dostupné výsledky datování dřevěných konstrukcí lidových staveb na Litomyšlsku.

Archeologie vesnic

David Merta, Archaia Brno o.p.s.

Přednáška je zaměřena na prezentaci výsledků zkoumání vesnických stavebních objektů archeologickými metodami. V rámci přednášky budou prezentovány předběžné výsledky archeologického výzkumu výměnku č. p. 97 v Čisté, zasazené do kontextu výzkumu jiných vesnických stavebních památek.

Komentovaná prohlídka po stavebních památkách

Komentovaná prohlídka pod vedením prof. Jiřího Škabrady proběhne ve středu 8. července mezi 14 a 16 hodinou a bude navazovat na úterní přednášku Lidová architektura Českomoravského pomezí. V rámci prohlídky bude navštívena usedlost č. p. 2 v Trstěnici a usedlost č. p. 97 v Čisté. Účastníci budou seznámeni se stavebně historickým vývojem staveb, historickými konstrukcemi a dalšími zajímavými informacemi týkajícími se dokumentovaných památek.

7. - 10. července 2015 / Čistá, Trstěnice a Chmelík u Litomyšle

Popis dokumentovaných památek

Usedlost č. p. 97 v obci Čistá

Součástí usedlosti je roubený výměnek a roubená polygonální stodola, které se v současné době nacházejí ve špatném technickém stavu. Obytná roubená část výměnku je dendrochronologicky datována do začátku 17. století. Ve své době inovativní řešení domu, který byl pravděpodobně od počátku budován jako výměnek, dnes představuje nejstarší známý objekt tohoto typu v ČR. Dvanáctiúhelníková roubená polygonální stodola je jednou z posledních dochovaných památek tohoto typu na území ČR. Krov a obvodové stěny stodoly jsou datovány do roku 1697/1698.

Usedlost č. p. 2 v obci Trstěnice

Venkovská usedlost se nachází v SV části obce na malém ostrohu a je tvořena starším roubeným objektem a mladší zděnou obytnou přístavbou. Roubená stavba byla původně postavena na konci 16. století, ale nynější konstrukce světnice a patrové komorové části vznikla nejspíše v polovině 18. století a byla v roce 1827 zpevněna podstávkou. Roubenému domu je věnována badatelská pozornost již od poloviny 19. století. Objekt je zapsanou nemovitou kulturní památkou.

Obecní škola č. p. 76 v obci Chmelík

Škola byla otevřena roku 1945 a výuka zde probíhala až do roku 1967. V letech 2013-2015 byla budova kompletně rekonstruována a v současné době slouží jako Obecní úřad a kulturní dům.

* Na propagačních a informačních materiálech semináře byly použity vizualizace z 3D modelu roubeného výměnku č. p. 97 v Čisté, vytvořené v rámci diplomové práce Ing. Lubomíra Tláška v roce 2006 na Fakultě stavební ČVUT v Praze.

